

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/135/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1322203029
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1322203029.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudkýň JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Táne Šefčíkovej, v právnej veci navrhovateľa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. XXXX/X, D., t.č. bytom E. X/X, F. E. G., zastúpený splnomocnencom: JUDr. Peter Debnár, advokát so sídlom Metodova 7, Bratislava, proti manželke: F. H. B. I., J. I., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom X. XXXX XXXX/X, E., zastúpená splnomocnencom: Senior Consultants - Braxator s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Zámocká 30, Bratislava, o návrhu na rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva: A. B., narodený XX.XX.XXXX a K. B., narodená XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, o odvolaní otca a o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 40P/117/2022-190 zo dňa 04.05.2023 v spojení s opravným uznesením Mestského súdu Bratislava II č.k. B3-40/117/2022-310 zo dňa 07.09.2023, takto

rozhodol:

- Odvolanie matky o d m i e t a .
- Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. p o t v r d z u j e.
- Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. o vyživovacej povinnosti otca a závislom výroku VII. o trovách konania r u š í a vec mu v tejto časti v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. manželstvo navrhovateľa a manželky, uzavreté dňa 01.10.2016 v Ivanke pri Dunaji, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Ivanka pri Dunaji, vo zväzku 10, ročník 2016, na strane 111, pod poradovým číslom 23, rozviedol (výrok I.). Na čas po rozvode manželstva zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky (výrok II.) a rozhodol, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (výrok III.). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého A. sumou 260 eur mesačne a na výživu maloletej K. sumou 240 eur, ktoré je otec povinný zasielať k rukám matky maloletých detí, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 04.05.2023 (výrok IV.). Otcovi umožnil stretávať sa s maloletými deťmi každý páry týždeň od piatka od 13,00 hod. do nedele do 18,00 hod., každý nepáry týždeň od štvrtka od 13,00 hod. do piatku do 08,00 hod., kedy ich otec preberie a odovzdá v predškolskom a školskom zariadení. Počas letných školských prázdnin každý páry kalendárny rok od 01.07. od 10,00 hod. do 15.07. do 18,00 hod. a od 01.08. od 10,00 hod. do 15.08. do 18,00 hod., počas letných školských prázdnin každý nepáry kalendárny rok od 16.07. od 10,00 hod. do 31.07. do 18,00 hod. a od 16.08. od 10,00 hod. do 31.08. do 18,00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od posledného dňa prechádzajúceho zimným prázdninám od 18,00 hod. do 25.12. do 10,00 hod., počas vianočných sviatkov každý nepáry kalendárny rok od 25.12. od 10,00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18,00 hod. Počas jarných prázdnin každý páry kalendárny rok od pondelka prvého dňa jarných prázdnin

od 10,00 hod. do nedele nasledujúcej po jarných prázdninách do 18,00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od Zeleného štvrtka od 10,00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18,00 hod.. Počas prázdnin a sviatkov otec maloleté deti preberie a odovzdá v bydlisku matky (výrok V.). Zároveň nariadil výchovné opatrenie, na základe ktorého sú obaja rodičia povinní podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v rozsahu 15 hodín priamej činnosti s každým z rodičov a 10 hodín priamej činnosti s každým dieťaťom v akreditovanom subjekte TENENET o.z., Oravská 4, Senec (výrok VI.). Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VII.). Opravným uznesením opravil záhlavie a výroku I. rozsudku Okresného súdu Bratislava III (t. č. Mestský súd Bratislava II) č. k. 40P/117/2022-190 zo dňa 04.05.2023, a to v časti uvedenia mena a priezviska matky, ktoré správne znie: „F. H. B. I.“ (výrok I.). V ostatnej časti zostal rozsudok nezmenený (výrok II.).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 22, § 23 ods. 1, § 24 ods. 1, § 26, § 62 ods. 1, 2, 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej aj „ZoR“), § 150 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), vecne tým, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 30.06.2022 domáhal rozvodu manželstva a zároveň úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Žiadal, aby boli obe deti zverenú do osobnej starostlivosti matky a on mal určený styk, výživné navrhol v sume 150 eur na každé z detí. K príčinám rozvratu manželstva uviedol, že k narušeniu manželského spoluzitia došlo po narodení maloletého, prispel k tomu aj komplikovaný vzťah manželky s jej matkou, pričom navrhovateľ s ňou má dobrý vzťah a často mu pomáha so starostlivosťou o deti. Z vykonaného dokazovania zistil, že medzi rodičmi nebola sporná otázka zverenia maloletých detí, ich zastupovania a spravovania majetku a v otázke styku otca s maloletými. Spornou zostala iba výška výživného zo strany otca na maloleté deti. Súd prvej inštancie vychádzal zo stavu, že ak bol otec počas spoluzitia v jednej domácnosti s matkou schopný riadne pracovať ako realitný maklér a dosahovať taký príjem, že bolo v jeho možnostiach nadobudnúť vlastníctvo k rodinnému domu v F. E. G. a bytu v L., je v jeho možnostiach a schopnostiach v tom pokračovať a nedosahovať príjem len čiastočným pracovným úväzkom v obchodnej spoločnosti L. L., kde dosahuje aj podľa predloženého potvrdenia len čistý mesačný zárobok 207 eur. Otcove tvrdenia, že trpí zdravotnými problémami vylučujúcimi hľadanie si stabilného zamestnania už osem rokov, nezohľadnil. Zohľadnil však stanovisko otca, že nežiadal o prehodnotenie jeho čiastočnej invalidity, ktorá by mu mohla priniesť potencionálny príjem za účelom plnenia si vyživovacej povinnosti, tejto možnosti sa otec vopred vzdal a vôbec ju nebral do úvahy. Bol názoru, že ak bol otec predtým schopný riadne zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti aj po finančnej stránke a osem rokov mu v tom jeho diagnóza nijako výrazne nebránila, na strane otca je teda splnený predpoklad potencionality príjmov minimálne vo výške 2 000 eur netto mesačne, prihliadol aj na príjem otca plynúci z prenájmu bytu v L. v sume 300 eur mesačne a na skutočnosť, že otec nemá žiadne väčšie výdavky, keď splátky hypotekárneho úveru za rodinný dom v F. E. G., ktorý otec výlučne užíva, platí matka, čo nerozporoval. Preto súdom prvej inštancie určené výživné 240 eur na maloletú a 260 eur na maloletého je adekvátnym výživným, ktoré zohľadňuje odôvodnené potreby maloletých detí, ako i reálne možnosti a schopnosti povinného otca. Matka maloletých detí je konateľkou obchodnej spoločnosti A. L., kde dosahuje minimálnu mzdu vzhľadom na sťahovanie sa do E., je v štádiu hľadania si inej, stabilnejšej práce. Má príjem z prenájmu nehnuteľnosti v E. v sume 500 eur mesačne, ktorý z väčšej časti pokrýva náklady za prenájom bytu v E., kde spolu s deťmi býva. Súd prvej inštancie zohľadnil skutočnosť, že platí hypotéku za rodinný dom v F. E. G., ktorý užíva výlučne manžel, za byt v B., ktorý je súčasťou BSM a bude predmetom vyporiadania, spolu obe splátky 350 eur mesačne. Vyhovet návrhu kolízneho opatrovníka na nariadenie výchovného opatrenia, na základe ktorého sú obaja rodičia povinní podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v rozsahu 15 hodín priamej činnosti s každým z rodičov a 10 hodín priamej činnosti s každým dieťaťom v akreditovanom subjekte TENENET o.z., Oravská 4, Senec. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, a to v časti úpravy výživného na maloleté deti a uloženia výchovného opatrenia. Navrhol odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v časti výživného zmeniť tak, že otec je povinný prispievať na každé maloleté dieťa sumou 150 eur a v časti nariadenia výchovného opatrenia tak, že nariadi výchovné opatrenie, na základe ktorého bude matka povinná podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v rozsahu 15 hodín priamej činnosti a 10 hodín priamej činnosti s každým dieťaťom v akreditovanom subjekte TENENET o.z. Oravská 4 Senec. Uviedol, že od 01.10.2016 žije z finančných prostriedkov zarobených v zahraničí,

momentálne je nezamestnaný vzhľadom na svoj zdravotný stav a bez kvalifikácie si nedokáže nájsť zamestnanie. Matka mala obchodnú spoločnosť s predmetom činnosti reality, do ktorej ho zamestnala na polovičný úväzok ako realitného makléra. Štyri roky pracoval na stavbe ich rodinného domu v F. E. G., veľmi im pomohla jeho stará mama, ktorá mu darovala pozemok. V tom čase sa mu zhoršil práve zdravotný stav. Matka neuvádza pravdu, keď tvrdí, že z podnikania dosahuje malý príjem. Matka vlastní polovicu rodinného domu v F. E. G., v ktorom nebyva. Nadviazala známosť s iným mužom a odsťahovala sa. Žiadny úver na dom nespláca. Ďalej vlastní podiel 1/1 bytu v L., ktorý kúpili počas manželstva, ale dali ho vyňať z BSM (za kúpnu cenu 68 250 eur). Zo svojich finančných prostriedkov zaplatil 51 000 eur a 40 000 eur z vlastných prostriedkov z vysporiadania dedičstva po jeho matke a 11 000 eur formou pôžičky. Matka vlastní byt v B., ktorého je výlučnou vlastníčkou (Okresný súd v Trnave právoplatným rozsudkom určil, že byt v B. je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov). Na kúpu bytu v B. si vzala úver 71 000 eur a on je spoludlžníkom, pričom kúpna cena bytu bola 55 000 eur. Na tento byt spláca úver, ale byt dala do prenájmu za cenu 450 eur mesačne a splátka úveru je 320 eur. Ďalej je vlastníčkou bytu v D., ktorý dala do prenájmu za sumu 550 eur mesačne. Matka pracuje s realitami a za rok 2022 mala príjem cca 50 000 eur. Uvedené je potrebné preveriť, nakoľko je nemysliteľné, aby matka namiesto firemného účtu provízie za sprostredkovanie predaja nehnuteľnosti posielala namiesto firemného účtu na súkromné účty a potom vykázala priznanie s minimálnou mzdou. Nariadenie psychologického poradenstva považuje za šikanózne voči jeho osobe a nepotrebné, pretože od začiatku rozchodu s matkou komunikuje v plnom rozsahu potrebnom na efektívne manažovanie detí. Matka mu bráni v styku s maloletými deťmi, maloleté deti na styk nepripravuje a následne im stretnutia neumožňuje.

4. Proti rozsudku podala odvolanie matka, a to v časti úpravy výživného na maloleté deti a úpravy styku otca s maloletými deťmi. Ako odvolacie dôvody uviedla, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (365 ods. 1 písm. e), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Navrhla zmeniť výrok IV. rozsudku súdu prvého stupňa tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 390 eur mesačne a na výživu maloletej sumou 300 eur, ktoré je otec povinný zasielať k rukám matky maloletých detí vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 04.05.2023. Výrok V. rozsudku súdu prvého stupňa navrhla zmeniť tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý páry týždeň od piatku od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. bez prespatia. Miestom prevzatia a odovzdania maloletých detí je predškolské a školské zariadenie, v prípade že sa tam deti nebudú nachádzať, miestom prevzatia bude miesto bydliska matky.

5. K odvolaniu matky sa vyjadril otec. Uviedol, že s odvolaním matky sa nestotožňuje.

6. K odvolaniu otca a matky sa vyjadril kolízny opatrovník. Uviedol, že styk s otcom je v najlepšom záujme maloletých detí a rovnako sa pridrižoval svojich vyjadrení ohľadne výživného na maloleté deti, ktoré je adekvátne k opodstatneným potrebám maloletých detí. Odvolanie otca a matky preto navrhol zamietnuť a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdiť ako vecne správne.

7. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Uviedla, že otec nepodložil svoje tvrdenia o ťaživej situácii získať si prácu vzhľadom na svoje zdravotné problémy. Tie majú pretrvávajúť už viac ako osem rokov a nie sú prekážkou výkonu akéhokoľvek povolania otca, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že otec má čiastočný úväzok v obchodnej spoločnosti L., L.. Otcove zamestnávanie na polovičný úväzok je čisto účelové nakoľko aj v minulosti dokázal pracovať na polovičný úväzok ako realitný makléra. Otec však beháva 3x do týždňa, jazdí na motorke po E. D., či na horskom bicykli v horskom teréne, čo by bolo pri problémoch s chrbticou úplne vylúčené. Preto je potrebné vychádzať pri otcovi z potenciality príjmu otca. Ak otec tvrdí, že žije z úspor, mal by preukázať od akého času žije z úspor, aké má mesačné výdavky, a akú má výšku úspor. Uviedla, že otec má úspory z práce z Iraku, vklady na komoditnej burze a tiež mu bola splatená pôžička vo výške 100 000 eur v roku 2020. Čo sa týka majetku, otec správne uvádza prehľad nehnuteľností, avšak účelovo zle definoval ich právne vzťahy k predmetným nehnuteľnostiam. Ohľadne rodinného domu v F. E. G., sú obaja podielovými spoluvlastníkmi tohto rodinného domu, avšak z domu odišla, po tom, čo otec dňa 24.05.2023 prišiel domov v podnapitom stave, na ňu sa zaháňal päťou a vyhrážal sa jej, že detividia niečo škaredé. Navyše otec vymenil na rodinnom dome zámok na dverách a do svojho rodinného domu sa nevie dostať. Otec zadržíava jej súkromné veci (dokumenty, šperky), veci maloletých detí (knihy, hračky..), detský nábytok a odmieta jej čokoľvek vydať s tým, že

je sústavne prítomný v rodinnom dome. Býva s deťmi v podnájme, ktorý platí s pomocou rodiny (580 eur), nemá ani žiadnu známosť. Otec sa odmieta z rodinného domu vysťahovať, odmieta vysporiadať podielové spoluvlastníctvo, nechce dom ani predať ani prenajať, neplatí jej ani nájomné pripadajúce na jej spoluvlastnícky podiel k rodinnému domu. Postoj otca k vysporiadaniu rodinného domu vyjadruje jeho stanovisko zo dňa 26.09.2022, z ktorého je zrejmé, že jej otec ponúka sumu 90 000 eur, ak by on odkúpil jej spoluvlastnícky podiel, hoci v opačnom prípade otec požaduje už zaplatenie trhovej kúpnej ceny, o ktorej má otec predstavu, že rodinný dom má hodnotu cca 600 000 eur. Taktiež je pravdou, že je 1 vlastníčkou bytu v L., avšak otec pozabudol uviesť, že celý byt prenajíma on sám a nájomné vo výške 480 eur poberá výlučne zas len otec, čo znamená, že z jeho strany dochádza k bezdôvodnému obohateniu vo výške 1 z ceny prenájmu bytu. Otec zavádza, keď tvrdí, že je výlučnou vlastníčkou bytu v B.. Byt v B. nie je v súčasnosti prenajatý, takže tvrdenia otca, že má príjmy z prenájmu vo výške 450,- Eur sú vymyslené. Výška splátky úveru za byt a dom je v súčasnosti 320 eur a bude zvýšená pravdepodobne od septembra 2023 na sumu vo výške 413 eur. K styku otca s maloletými deťmi uviedla, že tvrdenie otca, že od vyhlásenia rozsudku maloleté deti nevidel sú taktiež zavádzajúce, kde cieľom otca je dnes už bežná prax tvrdiť, že mu je zo strany matky bránené v styku, čo vyvoláva dojem nevyhnutnosti ingerencie súdu ohľadne úpravy styku. Maloleté deti môžu vypovedať o tom, ako sa stretávajú s otcom a taktiež je tu svedok, stará mama F. A. I., ktorá je často prostredníkom buď odovzdávania maloletých detí otcovi alebo preberania detí od otca. Poukázala na správanie otca, výpovede maloletých detí ako aj starej mamy F. A. I., z ktorých vyplýva, že otec o deti nemá záujem, ide mu vyslovene o presadenie si jeho vôle a ak ľudia nekonajú podľa jeho predstáv, dochádza k agresívnym výpadom a vulgárnym nadávkam zo strany otca voči komukoľvek, a to aj za prítomnosti jeho maloletých detí. Z tohto dôvodu úprava styku otca s maloletými deťmi v zmysle prvostupňového rozhodnutia nie je v záujme maloletých detí a žiadala, aby súd rozhodol o úprave styku otca s maloletými deťmi v zmysle odvolania matky zo dňa 22.06.2023 a rodičom potvrdil výchovné opatrenie stanovené prvostupňovým súdom z dôvodu, že najmä otec by sa mal naučiť ovládať svoj hnev, výbušnosť a agresivitu, ktorú prejavuje aj voči svojim maloletým deťom. Vzhľadom na skutočnosť, že do dnešného dňa v súdnom spise, tak elektronickom ako aj reálnom chýba vyjadrenie kolízneho opatrovníka z výsluchu maloletých detí zo dňa 28.04.2023, požiadala, aby súd prvej inštancie vyzval príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, aby predmetnú správu do súdneho spisu založil.

8. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec. Uviedol, že ohľadne jeho zdravotného stavu je potrebné si vyžiadať zdravotnú dokumentáciu od ošetrojúceho lekára. Posledné vyšetrenie potvrdilo „herniu L551 7,2 mmm“. Potvrdenie o príjmoch doložil, momentálne už žiadne úspory nemá. Bude musieť splácať požičané peniaze, ktoré mu z časti pokrývajú náklady na živobytie aj v dôsledku určeného výživného na maloleté deti. Tvrdenia matky nie sú pravdivé, nikdy sa maklérskej činnosti nevenoval, taktiež klame o výmene zámkov na rodinnom dome. Matka z domu odišla dobrovoľne. K nehnuteľnosti v L. doložil nájomnú zmluvu a uviedol, že z nájmu sa spláca pôžička v sume 12 000 eur, na čom matka odmieta participovať. Nehnuteľnosť v B. je vo vlastníctve kamarátky matky M. N.. Má vedomosť o matkinom príjme za rok 2022 vo výške 50 000 eur a že disponuje približne 100 000 eur v hotovosti. Vo vlastníctve má byt v D. nezaťažovaný úverom, ktorý prenajíma za 600 eur mesačne. Matka dodnes nemá prácu nakoľko na ňu nie je odkázaná. Uviedol, že stará matka dlhodobo maloleté deti nevidela, preto je zarážajúce k čomu sa matka ponížila. S maloletým strávil dovolenku, matka však naďalej marí styk s maloletými deťmi. Umožnila im však aspoň s ním telefonovať. Následne uviedol, že pri styku s maloletým sa stretne aj s maloletou. Zo strany matky vidí určitý progres ohľadne maloletých detí.

9. K vyjadreniu otca sa vyjadrila matka. Uviedla, že zotrúva na svojich predchádzajúcich stanoviskách. Otec si pre deti dňa 17.07.2023 neprišiel, vyhovoriť sa, že zo zdravotných dôvodov pre deti prísť nemôže. Dňa 16.08.2023 maloleté deti išli s otcom a strávili s ním čas na jazere v F. E. G., následne maloletý išiel s otcom na stanovanie v Bešeňovej, kde otec s maloletým strávil asi 5 dní. Maloletá stanovanie odmietla a zostala s ňou. Oceňuje, že otec na nich netlačí, vždy sa ich spýta, či chcú ísť s ním, ak nechcú, rešpektuje ich vôľu, čo má za následok, že deti sa začínajú postupne uvoľňovať, necítia tlak z otcovej strany. Od začiatku školského roku 2023/2024 otec zavolá deťom každý štvrtok, či sa vidia v piatok po skončení vyučovania, maloletý strávi čas so otcom v piatok poobede a odovzdá ho v ten deň v piatok večer v mieste jej bydliska. Naposledy aj maloletá prejavila záujem a s otcom strávila piatkové poobedie. Otec s maloletými deťmi netrávi viacej času a neprejavuje ani väčší záujem čas s nimi tráviť. Poukázala na to, že otcom presadzovaná frekvencia styku s maloletými deťmi predstavovala jedine len presadzovanie si vôle otca, napriek vôli maloletých detí, kde nebol rešpektovaný ich názor, pocity či potreby, čo jednoznačne nemôže byť v záujme maloletých detí. Zotrvala preto na svojom pôvodnom

stanovisku, že súdom prvej inštancie určený styk každý nepárny štvrtok od 13:00 hod. do piatku do 8:00 hod. postráda elementárnu logiku, nie je vykonávané a ako také teda nemá svoje opodstatnenie. Vo zvyšnej časti zotrvala na svojom stanovisku zo dňa 22.06.2023 a zo dňa 04.08.2023.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky voči výrokom IV. a V. rozsudku je potrebné odmietnuť pre nesplnenie zákonných náležitostí podľa § 363 CSP a odvolanie otca voči výroku VI. je nedôvodné, keďže rozsudok je v tejto časti vecne správny a odvolanie otca voči výroku IV. je dôvodné a rozsudok je potrebné v tejto časti zrušiť a vec v tomto rozsahu vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bolo konanie o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej K. a maloletému A. na čas po rozvode manželstva. Rozsudok vo výroku I., II. a III. nadobudol právoplatnosť dňa 23.06.2023 a vo výroku IV. nadobudol vykonateľnosť dňa 07.06.2023.

12. Matka podala odvolanie voči výrokom IV. a V. rozsudku.

13. Odvolanie je jednoznačne v zmysle § 123 ods. 2 CSP podaním vo veci samej.

14. Podľa § 125 ods. 2 CSP, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Ako zákonodarca konštatuje, len podanie v elektronickej podobe vo veci samej je potrebné autorizovať podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente. Ak by bolo podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie, je potrebné ho v lehote desiatich dní dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo autorizované v elektronickej podobe. Ak by takéto neautorizované elektronické podanie vo veci samej nebolo dodatočne v lehote zaslané listinnou formou alebo elektronickou formou s autorizáciou, neprihliada sa naň, t. j. hľadá sa naň, ako keby nebolo podané.

15. Podľa § 127 ods. 1 písm. e) CSP, je všeobecnou náležitosťou podania podpis.

16. Podľa § 23 ods. 1 druhej vety zákona o e-Governmente osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania, ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis (1) kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečatou, (2) použitím na to určenej funkcie ústredného portálu alebo špecializovaného portálu, ktorá je podmienená úspešnou autentifikáciou zodpovedajúcou najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, alebo (3) uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje, kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktorého kvalifikovaný certifikát obsahuje minimálny súbor osobných identifikačných údajov reprezentujúcich jedinečným spôsobom fyzickú osobu podľa osobitného predpisu a ktorý zahrnul do autorizácie aj kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, ktorá určuje dátum a čas, po ktorom nastala autorizácia, ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený.

17. Z citovaných ustanovení je nepochybné, že odvolanie je podaním vo veci samej a ak je urobené elektronicke, musí byť podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom.

18. Podľa § 24 ods. 5 zákona o e-Governmente obsahovými náležitosťami elektronického formulára pre elektronické podanie sú obsahové náležitosti návrhu na začatie konania, žaloby, žiadosti, sťažnosti, vyjadrenia, stanoviska, ohlásenia alebo iného dokumentu ustanovené osobitnými predpismi, pričom

ak je niektorá z obsahových náležitostí podľa osobitných predpisov viazaná na listinnú podobu, považuje sa za splnenú autorizovaním elektronického podania podávajúcim; to platí aj o náležitostiach príloh elektronického podania, ak nejde o prílohy, ktorými sú veci, ktoré nemajú listinnú podobu alebo elektronickú podobu. Obsahom elektronického formulára pre elektronické podanie môže byť aj identifikátor osoby.

19. Podľa § 386 písm. d) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

20. V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 442/2021-41: „Ústavný súd zvyrazňuje, že žalobca podal odvolanie elektronicky bez autorizácie, pričom v zmysle § 125 ods. 2 CSP súd na dodatočné doručenie podania v prípade, ak bolo podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, nevyzýva, na takéto podanie sa neprihliada a nie je možné o ňom rozhodovať. Uvedené potvrdzuje nielen zákonné znenie § 125 ods. 2 CSP, ale aj odborná literatúra: „Podanie vo veci samej v elektronickej podobe bez autorizácie je potrebné dodatočne doručiť buď v listinnej podobe, alebo v elektronickej podobe s autorizáciou... podľa § 125 ods. 2 CSP je lehota na doplnenie podania dlhšia, a to desaťdňová. Táto lehota na doplnenie je hmotnoprávna a nie je možné ju predĺžiť. Ak v tejto lehote nie je podanie vo veci samej doplnené, neprihliada sa naň. Nenastanú teda vôbec jeho účinky, konanie ním nie je začaté, skončené ani nie je zmenený jeho priebeh a súd o ňom vôbec nerozhoduje. Súd pritom k dodatočnému doručeniu podania nevyzýva.“ (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. Civilný sporový poriadok. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2017, s. 446.).“

21. Odvolanie je jednoznačne v zmysle § 123 ods. 2 CSP podaním vo veci samej a ak je urobené elektronicky, musí byť podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom.

22. V usmernení dostupnom na <https://www.justice.gov.sk/sluzby/podavanie-navrhov-a-suvisiacich-pisomnosti-na-sudne-konanie/> je uvedené: „Podania v civilnom procese a v správnom súdnom procese adresované súdu prostredníctvom portálu eŽaloby môžu, ale nemusia byť autorizované podľa osobitného predpisu, teda podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou. Ak elektronické podanie obsahuje návrh vo veci samej (t. j. návrh na začatie konania – žalobu, späťvzatie návrhu, čiastočné späťvzatie návrhu, zmenu návrhu, odvolanie a pod.) alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia a nie je autorizované podľa osobitného predpisu, je potrebné ho dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu. Ak sa podanie dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Ak je elektronické podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia autorizované podľa osobitného predpisu, jeho dodatočné doručenie v listinnej podobe nie je potrebné.“

23. Z uvedeného vyplýva, že len formulár obsahujúci text podania vo veci samej podpísaný kvalifikovaným elektronickým podpisom je riadnym elektronickým podaním. Pokiaľ elektronický formulár neobsahuje odôvodnenie podania, bude považovaný iba za „sprievodný list“, hoci aj kvalifikovane elektronicky podpísaný. Účel elektronickej komunikácie nachádza svoj obsah v prípade konkrétneho systému práve vo formulári, o ktorom sa predpokladá, že bude primárnym obsahovým prostriedkom elektronickej komunikácie. Inak by aj pole príloh muselo byť povinné. Prílohy sú však iba nepovinnou časťou, preto sa pri nich nepredpokladá (no ani nevyklučuje) povinná autorizácia. Jedinou, avšak logickou výnimkou je plnomocenstvo. Inak povedané, v prípade podania vo veci samej má byť elektronicky podpísaný formulár a jeho priamy obsah nosičom informácií, nemá slúžiť ako sprievodný list k podaniu vo veci samej.

24. Pretože odvolanie matky na č.l. 212 nebolo podpísané elektronicky, odvolací súd nemal inú možnosť ako elektronicky podané odvolanie odmietnuť. V danom prípade bolo podstatným pre posúdenie, že išlo o podanie vo veci samej, ktoré nebolo podpísané v zmysle zákona. Pre správnosť odvolací súd uvádza, že podanie na č.l. 205 označené ako odvolanie, neobsahovalo text odvolania, len na odvolanie č.l. 212 odkazovalo, síce elektronicky podpísané bolo a však riadne odvolanie bolo už súčasťou prílohy, ktoré elektronicky podpísané nebolo. Podanie označené odvolanie teda nemožno považovať za riadne

podané odvolanie, nakoľko text odvolania žiadnym spôsobom neobsahuje (v uvedenom smere odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR II. ÚS 442/2021 – 41 a II. ÚS 220/2023 – 10).

25. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie výrokom IV. zaviazal otca k povinnosti prispievať na výživu maloletej K. sumou 240 eur mesačne a na výživu maloletého A. sumou 260 eur mesačne, so splatnosťou vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 04.05.2023 a výrokom VI. zaviazal rodičov a maloleté deti podrobiť sa výchovnému opatreniu.

26. Otec namietal uloženie výchovného opatrenia aj jemu, čo považuje za šikanózne, keďže s matkou maloletých komunikuje v plnom rozsahu potrebnom pre efektívne manažovanie detí.

27. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

28. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

29. Podľa § 37 ods. 8 veta prvá ZoR súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia.

30. Podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

31. Výchovné opatrenia sú súčasťou systému, ktorý komplexne zabezpečuje riešenie vzťahov medzi rodičmi a deťmi. Súd nimi vykonáva dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností a nad dieťaťom. Uplatňujú sa ešte pred zásahom do rodičovských práv a povinností za predpokladu, že budú dostatočným nástrojom pre vyriešenie poruchy a pre zabezpečenie riadneho výchovného prostredia pre dieťa. Výchovné opatrenia ukladané súdom majú rôznu intenzitu v závislosti od závažnosti poruchy vo vzťahu medzi deťmi a rodičmi. Vždy však musia sledovať základný cieľ starostlivosti súdu o maloleté dieťa, ktorým je záujem maloletého dieťaťa.

32. Sústava výchovných opatrení upravená v ustanovení § 37 ZoR je vybudovaná systematicky, od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. V prejednáwanej veci uložené výchovné opatrenie o povinnosti podrobiť sa rodičom i maloletým psychologickému poradenstvu sa všeobecne v obdobných prípadoch javí účinným. Hmotno-právnu podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa.

33. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci boli splnené zákonné podmienky pre uloženie výchovného opatrenia, a to z dôvodu dlhodobého pretrvávajúceho konfliktu medzi rodičmi, ktorý jednoznačne vyplýva aj z obsahu spisu, keď tieto výrazné nedostatky v ich konštruktívnej komunikácii už mali negatívny dopad na bezproblémové stretávanie sa otca s maloletými deťmi. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom kolízneho opatrovníka vyjadrením v návrhu na uloženie takéhoto výchovného opatrenia, že situáciu je potrebné riešiť komplexne ako s rodičmi, tak aj s maloletými deťmi, s cieľom nastavenia konštruktívnej komunikácie rodičov, akceptovania práv a potrieb druhého rodiča, pochopenia a akceptovania individuálnych a vývinových potrieb maloletých, zabezpečenia odbornej psychologickkej pomoci maloletým pri rozvoji rodičov a zamedzenia negatívneho dopadu rodičovského

konfliktu a vzniku psychickej traumy u maloletých detí. Z námietky otca ani nie je možné nijak vyvodiť sledovaný záujem maloletých detí. Rodičia, ktorí nezvládli svoj rozchod bez toho, aby nemal negatívny dopad na ich deti sa nemôžu odvolávať na šikanovanie ich osoby v súvislosti s plnením povinnosti uloženej súdom, ktorý sleduje prvoradý záujem detí na vytvorení pokojného a stabilného rodinného prostredia pre ich priaznivý fyzický, psychický a emocionálny vývin. Je zrejme, že rodičia nie sú spôsobilí sami túto situáciu riešiť a pri riešení aktuálnej situácie je nevyhnutná odborná intervencia spočívajúca v pomoci pri budovaní kultivovanej a konštruktívnej komunikácie a korektných vzťahov formou uloženého výchovného opatrenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok vo výroku VI. ako vecne správne potvrdil.

34. Pokiaľ matka namietala vecnú správnosť rozsudku vo výroku o styku otca s maloletými deťmi i veľmi strohé odôvodnenie tejto časti rozsudku s odkazom na údajnú dohodu rodičov, tak odvolací súd si vypočul zvukový záznam z predmetného pojednávania zo dňa 04.05.2023. Je zrejme, že obsahom zápisnice nie je dohoda rodičov podľa § 122 a § 15 CMP, ale zo zvukového záznamu vyplýva, že sudkyňa komunikovala s rodičmi o navrhovanej úprave styku (ktorú následne poňala do rozsudku) a matka s takouto úpravou napokon súhlasila.

35. Matka vytykala súdu prvej inštancie, že sa príliš v odôvodnení zaoberal neodkladným opatrením, ktoré bolo ohľadne styku otca s maloletou v priebehu konania nariadené. Faktom však ostáva, že úprava bežného styku v rozsudku zodpovedá úprave styku otca s maloletou na základe predmetného neodkladného opatrenia (uznesenia súdu prvej inštancie č.k. 40P/117/2022-17 zo dňa 27.07.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/325/2022-64 zo dňa 21.10.2022; so zmenou času). Krajský súd poukázal na to, že takýto rozsah styku zabezpečí udržiavanie pravidelného kontaktu otca s maloletou a ich vzťahovú väzbu. Matka už vtedy nesúhlasila s rozsahom styku otca s maloletou, k čomu krajský súd zaujal celkom jednoznačný postoj, že matka neosvedčila, že u maloletej pretrváva zhoršený psychický stav alebo dôvodný strach z otca, ktorý pripísal nezvládnutým emocionálnym prejavom rodičov pri spoločných hádkach a nepripravenosti maloletej na styk s otcom. Z tvrdení matky nevyplynuli žiadne dôvody, pre ktoré by sa otec nevedel o maloletú postarať alebo nevhodné zaobchádzanie s maloletou pri výkone jeho osobnej starostlivosti. Kolízny opatrovník hodnotil otca ako starostlivého a láskavého rodiča.

36. Matka navrhovala zúžiť styk otca s deťmi tak, že otec by sa s nimi stretával „každý párny týždeň od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 bez prespatia“. Odvolací súd je toho názoru, že ani z ďalšieho obsahu spisu nevyplynuli žiadne skutočnosti, na základe ktorých by malo dôjsť k zásahu do práv otca a maloletých detí zúžením ich styku. Pokiaľ maloleté dieťa aj odmieta svojho rodiča, pričom nebolo zistené zneužívanie rodičovských práv týmto rodičom, tak nemožno právo dieťaťa na vyjadrenie vlastných názorov vykladať tak, že sa mu v skutočnosti dáva bezpodmienečné právo veta bez toho, aby sa zväžili ďalšie faktory s cieľom určiť jeho najlepší záujem. Otec navyše konštatoval vzájomný pozitívny vzťah s deťmi, čo potvrdil aj kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniam rodičov. Vo vyjadrení zo dňa 05.10.2023 matka dokonca ocenila otca, že nevyvíja nátlak na deti a agresívne si nevynucuje styk, čo má na deti pozitívny vplyv. Na základe uvedeného, ani prípadné odmietanie otca maloletými deťmi, či námietka matky o nevyužívaní práva otca na styk a praktické dôvody, na ktoré poukázala matka, nie sú dôvodom, pre ktoré by odvolací súd vzhliadol potrebu z úradnej povinnosti meniť rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti styku.

37. Z obsahu odvolania otca vo vzťahu k určaniu vyživovacej povinnosti je možné vyvodiť jeho nespokojnosť s výškou takto určeného výživného, keď navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že ho zaviazne k plneniu vo výške 150 eur na každé z maloletých detí. Poukázal na nedostatočné zistenie skutočného stavu ohľadne životnej úrovne matky. Matka v rámci odvolacieho konania zase namietala nedostatočne zistený skutkový stav vo vzťahu k posúdeniu životnej úrovne otca a výdavkov maloletých detí, v čoho dôsledku súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu a najmä predčasnemu právnemu posúdeniu veci.

38. Podľa § 220 ods. 2 CSP (zohľadňujúc osobitosti mimosporového konania), v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súď jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal

a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

39. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces, treba preto považovať aj taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.01.2019 sp. zn. 6Cdo/98/2017).

40. Po preskúmaní odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie sa vyššie danými kritériami neriadil. Konanie o určenie výživného patrí medzi mimosporové nenávrhové konania patriace do oblasti starostlivosti súdu o maloleté dieťa. Mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav veci, teda v rámci dokazovania sa nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje sa vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Preto je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Pokiaľ teda súd prvej inštancie nemal zistené pomery rodičov a maloletých detí, skutočný stav nebol dostatočne zistený a súdom vyhodnotený, čím neboli splnené zákonné podmienky pre posúdenia konkrétnej výšky vyživovacej povinnosti otca.

41. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci (aj článok 6 CMP).

42. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

43. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

44. Podľa § 63 ods. 1 a 2, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

45. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

46. Súd prvej inštancie zistil, že otec deklaroval príjem vo výške 207 eur mesačne. Takto deklarovaný príjem otca hodnotil ako neprimeraný jeho možnostiam a schopnostiam, preto vychádzal z jeho potenciality dosahovať príjem v sume 2 000 eur mesačne v čistom. Zohľadnil aj jeho príjem z prenájmu bytu v sume 300 eur. Poukázal na to, že otec v minulosti pracoval ako realitný maklér a dosahoval taký príjem, že bolo v jeho možnostiach nadobúdať nehnuteľnosti. Nezohľadnil otcom tvrdený nepriaznivý

zdravotný stav. Konštatoval, že matka je konateľkou spoločnosti, kde dosahuje minimálnu mzdu a má príjem z prenájmu nehnuteľnosti vo výške 500 eur. Zohľadnil jej úhrady na splácanie hypotéky v sume 350 eur. Určil výživné v súlade s návrhom kolízneho opatrovníka, keďže takto stanovené výživné zodpovedá potrebám maloletých detí.

47. Zo zistení a úvah súdu prvej inštancie nie je možné zistiť, na základe čoho určil, že potenciálne bolo v možnostiach otca dosahovať príjem vo výške 2 000 eur mesačne, t.j. či sa jedná o priemerný predchádzajúci čistý príjem otca, resp. priemernú mzdu v hospodárstve SR a pod., keď takýto dôkaz nevyplýva z odôvodnenia rozsudku, či z obsahu spisu. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti Metodiku „Rodičovské kompetencie - Metodika pre výpočet výživného rodičov k deťom – tzv. tabuľkové výživné“, ktorá je súhrnom odporučených východísk pre stanovenie výšky výživného za účelom zjednotenia praxe súdov v otázkach výživného rodičov k deťom (schválená ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky, uverejnená na webovom portáli Ministerstva spravodlivosti SR), kde na strane 26 sú obsiahnuté odporúčania k určovaniu potenciality príjmu u zamestnanca, či nezamestnaného. „V prípade povinného rodiča – zamestnanca, súd skúma výšku jeho príjmu za obdobie posledných 6 až 12 mesiacov. Vyhodnocuje, či pracovná pozícia, ktorú vykonáva zodpovedá jeho dosiahnutému vzdelaniu, praxi a či jeho platové ohodnotenie zodpovedá platovému ohodnoteniu iných pracovníkov na takýchto pracovných pozíciách. Vhodným nástrojom pre takéto porovnanie sú údaje Štatistického úradu SR, ktorý zverejňuje výšku plátov podľa odvetví, ale nápomocné sú aj portály O., O.. V prípade zistenia, že plat povinného nezodpovedá štandardnému platu iných pracovníkov na obdobných pozíciách s prihliadnutím na región a pracovné skúsenosti, je potrebné zisťovať príčinu tohto nesúladu, a v prípade, ak nie sú dané žiadne objektívne dôvody, je namieste vychádzať z potenciality príjmu povinného rodiča. Za potenciálny príjem je možné považovať len taký príjem, ktorý zodpovedá tak schopnostiam a možnostiam povinného, ako aj ponuke a dopytu na rozumne regionálne určenom trhu práce, ktorá je adekvátna schopnostiam a možnostiam povinného. Je vhodné všímať si pracovnú históriu povinného. V prípade, ak na strane povinného došlo k výraznému poklesu vo výške príjmu v porovnaní s minulosťou, je potrebné zisťovať príčiny, pre ktoré sa tak stalo.“ V rozhodnutí práve absentuje akékoľvek zhodnotenie pracovných skúseností otca a dôvodov, pre ktoré tieto nevyužíva aj v súčasnosti. Správnosť úvahy súdu o výške potenciálneho príjmu otca je tak nepreskúmateľná, keďže nie je podložená žiadnymi skutočnosťami, ktoré by odvolací súd mohol overiť v rámci prieskumnej činnosti.

48. Aj zistenie majetkových pomerov je nedostatočné, keď aj sám otec potvrdil, že žil z úspor, ktoré súd prvej inštancie opomenul zistiť. Matka poukázala na zárobok otca ako bezpečnostného manažéra v Iraku s príjmom 10 000 USD, na jeho vklady do komoditnej burzy, na obdržanie sumy 100 tis. eur z titulu „vrátenia peňazí“. Napriek tomu, že otec dlhodobo nepracuje, kúpil si motorku za 16 tis. eur. Pre zistenie skutočným pomerov otca je kľúčové tiež zistiť výšku jeho skutočných výdavkov a zdroja ich financovania. Rovnako absentuje vyčíslenie výdavkov matky, u ktorej súd prvej inštancie konštatoval dosahovanie minimálnej mzdy. Opomenul zistiť a hodnotiť jej príjmy z podnikateľskej činnosti spoločnosti A., L.. L. J. o., ktorej je nielen konateľkou, ale i spoločníčkou (tak ako to vyplýva z orsr.sk).

49. V odôvodnení rozsudku úplne absentuje zistenie a hodnotenie opodstatnenosti výdavkov maloletých detí.

50. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd považoval napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný podľa § 220 ods. 2 CSP, keď súd prvej inštancie síce aplikoval správne normy, ale nesprávne ich interpretoval, v dôsledku čoho nevykonal dostatočné dokazovanie, vykonané dôkazy nehodnotil, preto je jeho záver o určení vyživovacej povinnosti predčasný. Preto odvolací súd rozsudok v napadnutej časti za použitia ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

51. Žiada sa dodať, že odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, keď tento nesúhlasil s tvrdeniami otca o takých zdravotných problémoch, ktoré by mu bránili dosahovať primeraný príjem podľa jeho schopností a možností (vynímajúc ťažkú manuálnu prácu), čo vyplýva aj z tvrdenia otca, že ho ani nenapadlo žiadať o posúdenie invalidity, pretože nechcel byť záťažou pre štát, skúšal podnikáť. Nespoliehal sa teda na invalidný dôchodok ako zdroj príjmu, ale sám sa snažil si zabezpečiť príjem vlastnou činnosťou.

52. Na základe uvedeného, súd prvej inštancie po vrátení veci sústreďí dokazovanie na zisťovanie skutočností majúcich podstatný význam pre určenie vyživovacej povinnosti otca maloletých od právoplatnosti rozsudku vo výroku o rozvode manželstva (t.j. od 23.06.2023) do vyhlásenia nového rozsudku (pri zisťovaní priemerného príjmu sa spravidla vychádza z príjmov počas predchádzajúcich 6 až 12 mesiacov pred určením vyživovacej povinnosti), najmä:

- zistí odôvodnené potreby maloletých detí v posudzovanom období (bývanie za 1 os., stravovanie, hygiena, zdravotná starostlivosť, školské výdavky, cestovné, oblečenie/obuv, mimoškolské aktivity a pod.), pritom vyhodnotí odôvodnenosť jednotlivých potrieb s ohľadom na prípadné námietky otca;
- zistí skutočný príjem rodičov zo závislej činnosti (v členení brutto, netto, príplatky a zrážky, daňový bonus) a ich výdavky v posudzovanom období; zistí príjem rodičov z podnikateľskej činnosti;
- pokiaľ zistený príjem nebude zodpovedať schopnostiam a možnostiam povinného - otca, a to najmä vzhľadom na jeho vek, dosiahnuté vzdelanie a pracovné skúsenosti, uplatní princíp potenciality podľa § 75 ods. 1 ZoR (v súlade s vyššie uvedeným);
- zistí majetkové pomery rodičov, vrátane úspor otca a jeho investícií,
- zohľadní podiel osobnej starostlivosti o maloletých; zohľadní, že časť výdavkov maloletých je hradená prídavkami na dieťa;
- ak vznikne zročné výživné, zohľadní plnenia otca podľa rozsudku a nad rámec súdom určenej vyživovacej povinnosti od 23.06.2023 do vyhlásenia rozsudku, a to v súlade s odporúčaniami v metodike.

Po doplnení dokazovania potom súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne, a to aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 CSP), nové rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a aby úvahy súdu k týmto záverom vedúce, boli logické, presvedčivé a zrozumiteľné.

53. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trnave, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).